

متن پرسش

با سلام خدمت استاد: با توجه به بحث معاد که طبق آیه قران تجلی قلب است، می خواستم بدانم افرادی که کم توان ذهنی هستند، و یا دیوانگان که هیچ مسئولیت شرعی در قبال افکار و رفتار خود ندارند اما از طرفی اعمال و حرکات و افکار آنها در حد خودشان است و صورت نفسشان می شود و در برزخ و در قیامت هم که تجلی نفس است نفس صورتهایی که با آنها متحد شده است را تجلی می دهد آیا دیوانگان هم شامل این قاعده هستند و صورتهای نفسشان تجلی می کند و باعث عذاب آنها می شود یا بحث آنها در قیامت فرق می کند؟ در ضمن تکلیف این بچه هایی که تازه متولد می شوند و می میرند چگونه است؟ و این روایت که اشاره دارد که کودکان در برزخ آموزش می بینند، طبق قواعدی که در برزخ و قیامت حاکم است که عالم تکوین است منظور از این آموزش چیست؟ و در ضمن در جواب این سؤال که دیوانگان در دیوانه شدن خود هیچ نقشی نداشته اند و مقصر نبوده اند و در هر حال از مراتب، پایین بهشت برخوردار می شوند چه پاسخی بدهیم؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: قبلاً در سؤال‌های مربوط به معاد در این مورد صحبت شده، به آن جواب‌ها مراجعه فرمایید. موفق باشید